

در تمام سنین ابتلا به مننژیت ممکن است همراه با علائمی مانند گیجی، اختلال هوشیاری و گاه تشنج باشد. در برخی کودکان مبتلا به مننژیت، بثورات جلدی مشخصی به صورت نقاط مسطح صورتی یا قرمز که با فشار دست محو نمی شوند، دیده می شود.

علل شایع:

مننژیت باکتریایی: مننژیت باکتریایی حاد زمانی رخ می دهد که باکتری وارد جریان خون می شود و پس از آن به مغز و نخاع مهاجرت می کند. هم چنین این نوع مننژیت می تواند زمانی رخ دهد که باکتری مستقیماً به مننژ حمله کند که این می تواند ناشی از عفونت گوش و یا سینوس ها و یا شکستگی جمجمه و یا در موارد نادرتر بعد از برخی از جراحی ها رخ دهد.

مننژیت ویروسی: این نوع از مننژیت معمولاً خفیف بوده و خود به خود پاک سازی می شود. ویروس هایی مثل هرپس سیمپلکس، HIV، اوریون، ربو ویروس ها (مانند ویروس غرب نیل) و... نیز می توانند موجب مننژیت ویروسی شوند.

مننژیت قارچی: این نوع از مننژیت نسبتاً نادر است و موجب بروز مننژیت مزمن می شود. گاهی اوقات ممکن است مشابه مننژیت حاد باکتریایی باشد. اگرچه این شکل از مننژیت از فردی به فرد دیگر قابل سرایت نیست. مننژیت کریپتوکوکال شایع ترین فرم قارچی این بیماری است که افراد دارای ضعف سیستم ایمنی مانند مبتلایان به ایدز را درگیر می کند. اگر این بیماری با داروهای ضد قارچ درمان نشود مرگ آفرین خواهد بود.

مننژیت ممکن است در اثر عوامل غیر عفونی مانند واکنش های شیمیایی، آلرژی های دارویی، برخی از انواع سرطان ها و بیماری های التهابی مانند سارکوئیدوز نیز ایجاد شود.

عوامل خطر:

عدم واکسیناسیون

شرح بیماری:

التهاب پرده هایی که سطح مغز و نخاع را می پوشانند مننژیت نامیده می شود.

این بیماری به وسیله عفونت باکتریایی یا ویروسی ایجاد می شود. علائم مننژیت ویروسی خفیف هستند اما مننژیت باکتریایی می تواند خطرناک باشد. مننژیت باکتریایی بیشتر در کودکان زیر پنج سال دیده می شود، با این حال در هر سنی ممکن است اتفاق بیفتد.

علائم:

نشانه های اولیه ی مننژیت شاید شبیه آنفلانزا باشد. این علائم از چند ساعت تا چند روز پس از آغاز بیماری بروز می کنند. در شیرخواران علائم غالباً گنگ و یا مبهم است و می تواند شامل موارد زیر باشد:

بد حالی عمومی

تب

استفراغ

نخوردن غذا

گریه و بی قراری

در کودکان بزرگتر ممکن است تمام علائم فوق به اضافه علائم دیگر دیده شود، مانند:

سر درد شدید

حساسیت و انزجار از نور شدید و صدای بلند

سفتی عضلات، به خصوص عضلات گردن

مرکز آموزشی درمانی امین اصفهان

مننژیت

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: 1403

منابع: ClinicalKey، WebMD، Mayo clinic

- سن: بیش‌تر موارد مننژیت در کودکان زیر ۵ سال رخ می‌دهد. مننژیت باکتریایی نیز بین افراد زیر ۲۰ سال شایع است.
- زندگی کردن در مجتمع‌های شلوغی مانند خوابگاه‌ها
- حاملگی: بارداری خطر ابتلا به عفونت باکتریایی که موجب مننژیت می‌شود را افزایش می‌دهد.
- ضعیف شدن سیستم ایمنی بدن
- ◆ **عوارض احتمالی:**
- از دست دادن شنوایی
- مشکلات حافظه
- ناتوانی در یادگیری
- آسیب مغزی
- مشکلات در راه رفتن
- تشنج
- نارسایی کلیوی
- شوک
- مرگ
- ◆ **پیشگیری:**
- شست‌وشوی مرتب دست‌ها
- تمرین عادات خوب بهداشتی
- سالم ماندن با استراحت، ورزش و غذای سالم
- هنگام عطسه یا سرفه از پوشیده بودن دهانتان مطمئن شوید.
- در زنان حامله با پختن گوشت تا دمای ۷۴ درجه و عدم مصرف پنیر غیر پاستوریزه از ابتلا به لیستریوز پیشگیری کنید.

تشخیص:

- شرح حال و معاینه توسط پزشک
- کشت خون
- تصویربرداری (سی.تی.اسکن و ام.آر.آی)
- آزمایش مایع نخاع

درمان:

- مننژیت باکتریایی: این نوع از مننژیت باید بلافاصله با آنتی‌بیوتیک داخل وریدی درمان شود.
- مننژیت ویروسی: آنتی‌بیوتیک‌ها نمی‌توانند مننژیت‌های ویروسی را درمان کنند. این نوع از مننژیت معمولاً خودبه‌خود و در طول چند هفته با استراحت مطلق و مصرف مایعات زیاد درمان خواهد شد.
- مننژیت قارچی با داروهای ضد قارچ درمان می‌شود.
- اگر علت مننژیت شما مشخص نیست، ممکن است پزشک تا زمان مشخص شدن علت بیماری درمان ضد ویروسی و آنتی‌بیوتیکی را شروع کند.

داروها:

- استفاده از آنتی‌بیوتیک‌ها
- استفاده از داروهای ضد التهاب
- استفاده از داروهای ضد تشنج
- درمان سایر مشکلات مانند سردرد، تهوع و...
- در صورت تجویز آنتی‌بیوتیک‌ها آن‌ها را به موقع استفاده کنید، درمان را کامل کنید و در صورت بروز واکنش‌های حساسیتی به پزشک اطلاع دهید.
- در صورت مصرف داروهای ضد بارداری به پزشک اطلاع دهید.
- ◆ **در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟**
- تب
- سردرد به ویژه در ناحیه پشت سر
- تهوع
- استفراغ جهنده
- تشنج
- اختلال در سطح هوشیاری از منگی و خواب‌آلودگی تا بی‌هوشی
- خم شدن لگن و زانوی بیمار هنگام خم شدن گردن